

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDNING FÖR TRÄDGÅRDSODLARE.

N° 12.

December 1867.

6:te årg.

Af denna tidning, som uteslutande sysselsätter sig med till trädgårdsodlingen hörande ämnen och i hvilken Svenska trädgårdsföreningen, Stockholms gartnersällskap, m. fl. likartade föreningar offentliggöra sina förhandlingar, utkommer ett nummer i hvarje månad. — Prenumerationspriset är för helt år, såväl å postkontoren och i bokhandeln, som hos redaktionen Två riksdaler riksmünt. — Bref adresseras till Redaktionen af Tidning för trädgårdsodlare, Stockholm & Kgl. Landbruksakad:s experimentalfalt.

Anmälan.

Tidning för trädgårdsodlare, som nu fortgått i 6 år och rönt en ständigt stigande uppmuntran, anmäles härmed vördsamt till förnyad prenumeration för den sjunde årgången, som med nästa nummer tager sin början. Tidningen utkommer liksom hittills med ett nummer om ett helark vid eller före början af hvarje månad och kommer fortfarande att söka verka för samma allmännyttiga mål som hittills, nämligen befrämjande af trädgårdsodling bland alla samhällsklasser. Den kommer derföre att endast innehålla sådant, som dels är af direkt praktiskt gagn i trädgårdsväg under våra nordliga klimatförhållanden, dels i andra afseenden kan vara af intresse för trädgårdsvännen och trädgårdsodlaren.

Samma personer som hittills bidragit till tidningens innehåll ha fortfarande lofvat sin medverkan och särskildt äro vi lofvade en afhandling öfver fruktdrifning — nämligen drifning af vin, persikor o. d. — af en af inom vårt land i detta afseende mest kompetente personer och derjemte komma Svenska trädgårdsföreningen, Stockholms gartnersällskap och Upsala trädgårdssällskap, att i denna tidning meddela det af sina förhandlingar som förtjenar offentliggöras.

På fleres af våra resp. prenumeranters begäran kommer i nästa årgång att af samma författare, som förut skrivit om ettåriga blomsterväxter, inflyta en serie artiklar om odlingen af två- och fleråriga prydnadsväxter för fritt land, dock sammanförda i särskilda grupper, sålunda, att det hela, utan att inskränkning på fullständighetens bekostnad derföre behöfver ske, kan inrymmas inom så ringa omfång som möjligt och kommer början att göras i N° 1 med liljeväxterna. Samma författare, som i denna årgång skrivit minneslista för blomsterodlare, kommer att i nästa årgång äfven meddela en sådan, men derjemte kommer att af annan hand införas en minneslista rörande göromålen inom köks- och fruktträdgården och komma således båda dessa minneslistor tillsammans att bilda en fullständig minneslista för trädgårdsodlare. Vi hoppas således att alla, som i någon mån egnat sig åt trädgårdsodling, skola hvar för sig i den blifvande årgången finna några nyttiga upplysningar.

Insända uppsatser och meddelanden mottagas tacksamt och införas så snart utrymmet det medgifver och taga vi oss friheten erinra om, hvad vi flera gånger förut yttrat, att ingen bör, derföre att han icke tilltror sig att skriva språket regelrätt, låta afhålla sig från att meddela sina erfarenheter.

Prenumeration mottages å alla rikets postanstalter och hos samtliga herrar bokhandlare; äfven kunna prenumerationsmedlen insändas direkte till redaktionen. Priset för hela årgången är, såväl å postkontoren och i bokhandeln som hos redaktionen, två riksdaler riksmünt.

Stockholm i november 1867.

Redaktionen.

Redaktionen anhåller få fästa uppmärksamheten på denna tidskrifts lämplighet för sockenbiblioteken.

Obs. Hos herrar tidningsredaktörer anhålles, att de, af välvilja för trädgårdsodlingen, ville hafva godheten i sina blad intaga ofvanstående anmälan eller någon del deraf, samt om möjligt äfven anmäla hvarje utkommande nummer, och skall, så vidt vi derom erhålla kännedom, årgången, i den mån den utkommer, såsom ersättning tacksamt öfversändas.

Om krusbärsbusken och dess odling.

(Slut från n:o 10.)

Man brukar oftast plantera krusbärsbuskar på rabatter utåt gångarne. Detta är i alla hänseenden förkastligt, ty dels är det icke vackert, dels få buskarne sällan der sin rätta skötsel i afseende på gödningen, dels ifall fruktträd äfven förekomma på rabatterna få de för skuggigt, dels är det misshushållning med jord — ty om kvarteren icke äro desto större så borttager en kran af krusbärsbuskar rundtomkring en rätt betydlig del af desamma — och slutligen för-

svåras derigenom jordens skötsel, ifall kvarteren innanför buskarne skola användas till köksväxtodling. Bättre är derföre att upplåta ett särskildt jordstycke till krusbär och som man då har dem alla på ett ställe har man derföre lättare att gödsla och sköta dem, ty man behöfver då icke fara med gödseln omkring hela trädgården då de skola gödslas. De böra icke heller planteras hvarken på upphöjda kupor eller upphöjda rabatter, utan helst på jemn mark, på det

John Olsson, Söderström 10

att då regn faller, det icke måtte rinna bort utan att komma buskarne tillgodo. Fall kunna dock gifvas då det kan vara lämpligt att plantera på rabatter t. ex. om matjorden är grund. Genom att i detta fall uppskotta rabatter blir matjordslagret djupare, men rabatterna böra i intet fall vara höga och smala, utan breda och platta ofvanpå med något litet uppstående kanter för att qvarhålla regnvattnet. Afståndet bör vara 7 eller minst 6 fot, såväl emellan raderna, som mellan buskarne i raderna. I afseende på tiden för planteringen, så kunna krusbärsbuskar med fördel planteras både i början på september och tidigt på våren. Sent på hösten och sent på våren böra de deremot icke planteras. — Sjelfva planteringen tillgår som vanligt: rotspetsarne skäras släta med en hvass knif, en grop upptages tillräckligt stor för rötterna i hvilka de nedsätts och omgifvas med jord och i fall jorden är torr erhålla de vattning. Är deremot jorden så fuktig, att den fuktat handen om den kramas deri, är det öfverflödigt att vattna. Har busken vid planteringen många grenar kan man dervid borttaga några af de äldsta tätt invid deras ursprung. Toppning af årsskotten får man deremot aldrig företaga på krusbärsbuskar i annan händelse än då man måste göra det för att få dem i den form man önskar då man uppdrager dem i konstformer såsom spalier, kordonger etc.

Krusbärsbuskens skötsel. Är jorden väl gödslad och kraftig då krusbärsbuskarne utplanteras behöfver man icke gödsla dem under de tre första åren, men sedan böra de årligen gödslas. Gödseln utbredes om hösten emellan buskarne och nedgräfvdes. Gammal bänkgödsel anses vara tjenligast och åtminstone torde det vara säkrast använda brunnen gödsel, ty ehuru krusbärsbusken visserligen fördrager obrunnen gödsel, så framt den icke kommer i omedelbar beröring med dess rötter, förorsakar dock sådan mask och sniglar i så hög grad, att det af denna orsak är säkrast att använda brunnen. Ett och annat år kan man ock i stället för att påföra spillning, vattna buskarne med gödselvatten. Sådan vattning företages lämpligast mot hösten i september under regnig och fuktig väderlek. Aska är ock ett godt gödningsämne att använda för en och annan gång. På lerhaltig kalkfattig jord är det välgörande att en och annan gång, t. ex. hvar 4:de eller 5:te år, kalka jorden mellan buskarne. Några gånger under sommaren bör jorden mellan buskarne uppluckras, hvarjemte den naturligtvis måste hållas fullkomligt ren från ogräs, så att sådant icke får uppsticka emellan och allraminst i sjelfva buskarne.

Krusbärsbusken bör årligen beskåras. Så snart en gren blifvit 3 högst 4 år gammal bör den skåras bort så långt ned som möjligt för att lemna rum åt en ny. Bortskär man årligen en tredjedel af buskens samtliga grenar och dervid borttager de äldsta, så är den alltid för-

sedd med unga grenar, hvilka bära rikligare och bättre utbildad frukt, än de äldre.

Sjelfva skärningen sker med en krokig knif, fästad på ett 4—5 fots långt skaft och man söker att afskåra grenarne så långt ned som det med en sådan knif är möjligt. Någon beskärning af årsskotten på de qvarsittande grenarne företages icke, ty detta är för krusbärsbusken olämpligt, enär det just är årsskotten, hvilka det följande året bära rikligast äfvensom den bäst utbildade frukten.

Denna beskärning kan verkställas när som helst, ifrån det frukten blifvit skördad på hösten tills tidigt på våren, då man har tid och marken icke är snöbetäckt. Innan växtligheten begynner om våren bör skärningen dock vara verkställd.

Många bruka att genom läkten spikade på pålar uppstöda de grenar som vilja lägga sig ned mot marken. Vår åsigt är att man bör undvika allt som gör en odling mer dyr och besvärlig än som behöfs och att dylika stöd sålunda i allmänhet kunna undvaras, helst de tillika äro vanprydliga. Man kan således i dess ställe bortskåra sådana grenar som lägga sig ned. Vissa sorters krusbär vilja dock endast krypa utåt marken och för dessa torde det vara nödvändigt att anbringa någon inrättning som uppbär grenarne, ifall man nödvändigt vill odla dem. Bättre torde dock vara att endast odla sådana, som ha ett mera upprätt växtsätt. — Då krusbärsbuskarne blifvit 10 å 12 år gamla böra de icke bibehållas längre utan upptagas och kastas bort. Man får icke heller plantera nya buskar på den plats der gamla stått, utan välja ett nytt jordstyeke för den nya planteringen. Planterar man ett nytt styeke med krusbärsbuskar ett par år förr än den gamla planteringen borttages, så har man alltid bärande krusbärsbuskar.

Krusbärsbuskens sjukdomar och fiender. Krusbärsbusken är en stark och kraftig planta, som högst sällan är behäftad med sjukdomar. Blir den dålig och tynande är den antingen för gammal eller ock är jorden för mager, för torr eller för sur och i sådana fall torde hvar och en inse hvad han har att göra. Stundom angripes krusbärsbusken af mjöldagg — en parasitsvamp, vanligast af en sort som heter *Erysiphe tridactyla* — synnerligast då den står för torrt. Då denna sjukdom visar sig, beskär man buskarne starkt, vattnar dem rikligt och gifver dem på hösten en stark gödsling. Hjelper icke detta återstår ingenting annat än att taga bort buskarne.

Af skadedjur förekomma ett par insektarter, hvars larver uppåta krusbärsbuskens blad. Det säkraste sättet emot dessa är att bortplocka de blad på hvars undre sida insekterna lagt ägg. Äfven kan man sedan larverna redan utkrupit ur äggen passa på och bortplocka de blad hvarpå de sitta, ty de lemna icke strax det blad

på hvilket de utkläckts, utan börja med att upp-
 äta detta. Närmare upplysningar om utrotande
 af dessa skadedjur finnas angifna dels i Tidning
 för trädgårdsodlare för 1862, sid. 33, och i sama
 tidnings 4:de årgång (för 1865), sid. 25, dels
 i tredje upplagan af Trädgårdsbok för folkskolor
 och landtmän af E. Lindgren, sid. 62, och
 det anses derföre öfverflödigt att här utförligare
 beskrifva förfarandet dervid. Ibland angripas
 krusbärsbuskarne äfven af bladlöss. Spritning
 med klorkalk, eller guano upplöst i vatten, eller
 med starkt såpvatten äro de medel man har
 att använda mot dessa. Till 6 kannor vatten
 tages 1 skålp. klorkalk, hvilket köpes på apoteket.
 Klorkalken sönderbultas eller sönderstötes, läg-
 ges i vattnet och då det stått en stund och der-
 under omrörts är lösningen färdig att begagna.
 Den synes icke vara skadlig för rötterna
 och det gör således ingenting att något af vät-

skan kommer på jorden. Guanolösningen till-
 redes af 4 skålp. guano till 12 kannor vatten.
 Af såpa tages 1 skålp. till 4 kannor vatten.
 Spritningen med något af dessa ämnen sker på
 aftonen, hvarefter buskarne den följande morgo-
 nen rensköljas genom öfverspritning med rent
 vatten. — Det är dock mycket svårt att bli
 qvitt bladlöss, ty dels sitta mycket af denna
 ohyra, så till — under bladen eller inuti hop-
 knorrade sådana — att de äro skyddade för
 vätskan hvarmed man spritar, dels, der de sitta
 tät, rullar vätskan af dem liksom de skulle vara
 flottiga, utan att fästa sig på dem, så att de för-
 bli torra och oskadade hur mycket man än spritar.
 Man måste derföre, om medlet skall göra
 full verkan, stryka på lösningen med en målar-
 pensel eller dylikt. Lyckligtvis hemsökes krus-
 bärsbusken så sällan af bladlöss, att dylika med-
 del sällan behöfva användas på densamma.

E. L.

Några ord i anledning af en artikel om fruktträdsskötsel, införd i Göteborgs och Bohusläns Hushållningssällskaps kvartalsskrift.

(Slut från no 11.)

Rörande tiden för planteringen yttrar förf.
 bland annat: »Nyare tidens teoretici hafva vid
 alla tillfällen framhållit vårplanterings förde-
 lar, ja helt och hållet förkastat höstplanterin-
 gen, hvarföre vi med några ord anse oss böra
 förklara vår ståndpunkt i frågan och skälet till
 att vi gifva företräde åt höstplanteringen uti
 alla ofvan icke nämnda fall*).

»Trädets lefnads- och nybildningsprocess är,
 tecknad med korta drag, följande:

»De uti trädet befintliga näringsämnen
 upplösas före eller under våren genom värme
 och fuktighet; den uppstigande näringsaftens
 riktad af genom rötterna uppsugna näringsäm-
 nen, som i upplöst form finnas uti jorden, ut-
 vecklar de förut bildade grenarne och bladen.

»Dessa äro hos de flesta trädslag färdiga inom
 få dagar och begynna i och med detsamma sin
 verksamhet med att assimilera näringsaftens med
 de ämnen de upptaga ur luften. Saften, nu
 kallad bildningssaft, afsätter genom cambium-
 lagret i nedstigande riktning på ena sidan bark,
 på den andra ved och slutligen nya s. k. sug-
 rötter.

»Ett träd förlorar genom upptagning ur
 jorden de yttersta rotspetsarne, åtminstone de-
 ras skyddsorganer »mössorna», och förlorar der-
 igenom nästan alldeles förmågan att ur jorden
 upptaga deri befintliga näringsämnen — så
 länge, tills nya rötter bildat sig. Detta sednare
 är under hösten fallet så länge som icke frosten
 stoppat den nedstigande saftens verksamhet.

*) Ofvanför har förf. sagt att han planterar »unga telning-
 gar-, ömtliga trädslag samt på dåligt läge och sur jord alltid
 på våren». I alla andra fall föredrager han hösten.

Vi hafva observerat denna förmåga på nyss upp-
 tagna och planterade, åter upptagna och åter
 planterade träd ännu i december månad, då
 den deremot på våren ej gerna kan komma i
 fråga förrän bladen utvecklats, det vill säga i
 slutet af maj eller juni månad. Under hösten
 planterade träd kunna således strax på våren
 börja att ur jorden uppsuga näringsämnen, då
 de vårplanterade träden böra hållas vid lif ge-
 nom ofta förnyad vattning, för att icke den i
 liflig verksamhet stadda näringsaftens, som icke
 erhåller något tillskott ur jorden, genom våra
 skarpa och torra vårvindar skall borttorka.

»Höstplanterade träd behöfva mera sällan nå-
 gon vattning, emedan deras strax efter planterin-
 gen nybildade rötter alltid finna både näring
 och fuktighet uti jorden, så länge hon icke är
 kemiskt torr — ett tillstånd, i hvilket hon väl
 aldrig befinner sig.

»Vetenskapen lär således och erfarenheten
 visar att under vanliga förhållanden höstplanterin-
 gen är säkrare än vårplanteringen.»

Här drifver förf. påtagligen en i högsta
 grad falsk lära, ty den som skrifer detta och
 många andra verkligt praktiska trädgårdsodlare
 ha tvärtom gjort den erfarenheten att vårplan-
 terade träd gå säkrast till, skjuta längre skott
 och fordra mindre vattning första sommaren än
 höstplanterade. Ty oakadt förf. ordsvammel
 om växtsättet, samt om mössorna, hvarmed röt-
 terna skola vara försedda, är verkliga förhållan-
 det det, att på höstplanterade träd angripas
 rotspetsarne under vintern i någon grad af röta
 så att sugrötterna ha svårare att utbryta. Der-
 jemte blir jorden under vintern tillpackad ge-

nom nederbörden, hvilket förorsakar dels att luftens tillträde till rötterna försvåras, dels att jorden torkar lättare ur, och detta är orsaken hvarför vårplanterade träd i allmänhet hafva bättre framgång än höstplanterade och således lära vetenskapen tvärtom och erfarenheten visar, att under alla förhållanden vårplanteringen är säkrare än höstplanteringen. — Tidig höstplantering t. ex. redan i september har dock äfven under vissa förhållanden för mig några gånger visat mycket goda resultat, i synnerhet om hösten varit lång och vacker och vintern ej allt för kall eller sur, ty vissa trädslag, planterade vid denna tid, börja då redan på hösten bilda nya rötter eller åtminstone den broskartade svulst (Callus) i spetsarne, hvarifrån rötterna sedan utskjuta. I valet af denna planteringstid är jag således rörande vissa trädslag enig med förf.

Såsom prof på huru tanklöst, men ändå alltid tvärsäkert, förf. huggit till med uppgifter, må följande punkt ur den ifrågavarande artikeln tjena såsom prof. Det heter nämligen på ett ställe deri: »Der skogsträd ännu trifvas, der lemna äfven fruktträd under omsorgsfull omvårdnad en lönande skörd». Såvida nu förf. icke menar odling af fruktträd i krukor eller hus, hvarom dock icke finnes ett enda ord i uppsatsen, så kan man dock icke gerna tänka

sig ett orimligare påstående, ty ännu långt norr om Haparanda finnas vidsträckt skogar, men att fruktträdsodling der icke lyckas derom må förf. vara öfvertygad.

Ehuru ännu åtskilliga anmärkningar vore att göra torde det vara tid att sluta. Jag ber dock dessförinnan författaren till uppsatsen i fråga vara öfvertygad om att ingen annan bevekelsegrund finnes till mitt uppträdande än kärlek till sanningen. Jag ber honom derföre uppriktigt för hans egen skull, att han en annan gång då han uppträder ville braska litet mindre, men tänka nogare på hvad han skrifer och icke låta den barnsligheten komma sig till last att anse sig ensam förstå fruktträdsodlingen.

P.

Författaren till den artikel i Göteborgs och Bohusläns kvartalsskrift som ofvanstående anmärkningar gälla, har redan till oss insändt ett genmäle, emedan tit. P. till nämnde tidskrift äfven lärt insändt en ordagrann liknande artikel, hvarom han dock icke med ett ord underrättat oss. Vi skulle önskat att kunna införa detta genmäle här, men kunna omöjligt bereda det plats i detta, hvadan vi nödgas spara införandet deraf till nästa nummer.

Red.

Sverige på hortikultur-utställningen i Paris.

Då de bemödanden, hvilka blifvit gjorda att få vårt land väl representeradt på den utställning af hortikulturalster, som här anordnats, blifvit på ett så tillfredsställande sätt krönt med framgång, torde det tillåtas mig lemna en något utförligare framställning häraf, helst saken utan tvifvel synes böra intressera flera än blott några få utställare, hvilka härafsärskildt blifvit hedrade.

När i början af detta år äfven till Sverige utgick en inbjudning från härvarande kejs. kommission att till ifrågavarande utställning sända bidrag, yttrade K. Landbruks-akademien, till hvilken frågan remitterades, att den ansåg det man borde begagna detta gynnsamma tillfälle att genom framläggande af våra trädgårdsprodukter i utlandet gifva en bättre och fullständigare kännedom om våra kulturförhållanden. Det är nämligen väl och allmänt känt, huru utom våra gränser, äfven bland annars temligen bildadt folk, herrska de allra egendomligaste föreställningar om vårt lands förmåga att frambringa något, som ens på det aflägsnaste sätt kan jämföras med lyckligare lottade länders produkter till lifvets uppehälle eller njutning; och då man nu på den allmänna verdensutställningen framlagt bevis derpå, att Sverige inom vetenskapens, konstens och industriens områden tagit stora steg framåt att komma i jembredd med andra nationer, så syntes det ganska lämpligt, att låta äfven våra öfriga utvecklingsansträngningar komma till kännedom

och dermed till heders. Sedan på grund häraf under tecknad erhållit i uppdrag, att dels sammanfatta en öfersigt öfver våra växtlighetsförhållanden, ämnad att här spridas och om dem lemna riktiga föreställningar, dels att hemma hopbringa och härute anordna de odlingsprodukter, hvilka för det afsedda ändamålet kunde vara lämpligast, satte jag mig genom en särdeles vidlyftig korrespondens i beröring med de sällskaper och växtodlare inom Sverige, hvilkas biträde härvid var af högsta vikt. Från alla håll hade jag ock glädjen att få mottaga de benägnaste löften om bidrag och samverkan; men när det sedan visade sig, att den för växternas utveckling så högst ogynnsamma sommaren ej tillät förvänta sådana produkter, hvarpå man trott sig böra hoppas, så fick jag i stället från de allra flesta håll mottaga den underrättelse, att intet kunde erhållas, intet kunde lemnas. Och då upprepade skrivelser och anmaningar icke tycktes kunna leda till annat än afslag allestädes på begäran om bidrag, så nödgades jag i september månad ingå till Kongl. Central-komittén med anmälan derom, att all tanke på deltagande i den 13:de utställningen den 1 Oktober måste öfvergifvas, och med förfrågan, om man borde inskränka sig till den 14:de (som hufvudsakligen omfattar matväxter den 15 Oktober), eller alldeles uppgifva hela företaget. Då härpå resolverades, att jag skulle med det nu färdiga arbetet utresa, men söka blott i den händelse utställa några träd-

gårdsföremål, om jag ansåge vår hortikultur derigenom på ett tillfredsställande sätt skola representeras, så vidtogos ånyo åtgärder att från alla delar af landet erhålla önskvärda bidrag; — och dessa åtföljdes af den framgång, att, när jag den 7 d:s lemnade Stockholm, jag kunde till Malmö och Lübeck samt vidare på jernvägen hit medföra 23 kistor eller lådor, innehållande trädgårdsalster från olika delar af vårt land.

Kyrkoherden *C. Læstadius* hade nedsänt några prof på köksväxter, frambragta i Qvickjock uti Luleå lappmark på den 69:e breddgraden och vid 1000 fots höjd öfver hafvet. Rektor *Pipon* hade från *Haparanda* (65° 50') skickat åtskilliga kulturväxter, och från *Luleå* och *Piteå* hade telegrafkommisarierna *Cajanus* och *Ringius* hopbragt en temligen fullständig samling af ortens produkter; och särskildt hade den sednare, som redan länge på det mest verksamma sätt nitälskat för trädgårdsskötselns utveckling i den högsta Norden och derfor af Trädgårdsföreningen emottagit det rättvisaste erkännande, gjort sig möda att i glycerin förvara en mängd växter och fruktarter från denna deras nordligaste utbredningsgräns. Från *Umeå*-trakten hade *Westerbottens Trädgårdsförening* (den nordligaste i världen!) genom direktör *Unanders* och hr *Rosendals* benägna försorg meddelat en mycket rikhaltig samling, och den nitiske major *Gussander* i trakten af Söderhamn skickade en stor, präktig låda, innehållande så granna matväxter af allehanda slag, att jag vid dess öppnande här deraf i hög grad förvånades. Genom alla dessa bidrag kunde det nordliga Sveriges odling anses godt representerad; och om de ock i vissa delar måste anses ofullkomligt utvecklade, så måste de dock betraktas såsom högst värdefulla åtminstone här, hvarest man om Lappland och Norrland säkert ej hade den föreställningen, att der kunde alstras sådana matmedel som till och med dessa.

Lättare var det visserligen att från mellersta Sverige erhålla bidrag, och det är med skäl jag erkänner den beredvillighet, som härvid mötte mig från åtskilliga medlemmar af Stockholms Gartner-sällskap, Trädgårdsföreningen i Upsala, Hillersjö trädgårdsbolag, rektor *Lindgren* i Enköping och hr *Törnblom* i Westerås; men från det trädgårdsrika Södermanland och Nerike mottogos endast underrättelser, att det ogynnsamma året gjort det omöjligt att få något moget. Från alla ofvannämnda ställen erhöles deremot utmärkta legumer och rotsaker (särdeles från Landtbruks-akademien och andra ställen vid Stockholm, samt från Enköping) samt en ej oansenlig samling af frukter både från Stockholms (särdeles Haga), Upsala och Westmanland.

Och slutligen hade lektor *Forsell* i Skara, genom betydliga ansträngningar, från flera ställen i Westergöthland (*Mariedahl*, *Kilagården*, *Bjorum*, *Tubbetorp*, *Stubbegården*, *Horshaga* och *Skara*) lyckats hopbraga högst anmärkningsvärda saker af matväxter och fruktträd (äpplen, päron, vindrufvor); prosten *J. Andersson* i Grenna lemnade en hel tunna full af rot- och bladväxter samt frukter (vindrufvor, äpplen, päron, valnötter, mullbär m. m.); ryttmästaren *v. Möller* på Skottorp i Halland hade skickat en låda med vackra frukter; prof: *Nathorst* på Alnarp hade låtit institutets förtjenstfulla trädgårdsmästare fullpacka 2:ne lärar al-

lehandat af sina trädgårdar (bladväxter, rotsaker, särdeles potates och gurkfrukter) och direktör *Svensson* på Bäckaskog sändt utmärkta trädfrukter. Direktör *Löwegren* i Göteborg hade med stor omsorg hopbragt en, som jag autager, i högsta måtto rik och värdefull samling af allehanda trädgårdsprodukter från vestra Sverige; men i Malmö fick jag veta, att den dit ej skulle framkomma förr än dagen efter min afresa derifrån, och sädningen från Calmar-trakten, beredd genom hr *Hj. Kylbergs* och *Ericssons* försorg, och afsänd med ångfartyget »Bråviken», har först i dag, 2 dagar efter pröfningens slut, hitkommit. Man torde nämligen erinra sig, huru försvårade och osäkra höstkommunikationerna med ångbåtar måste vara i vårt land!

Sedan nu alla dessa saker lyckligen hit anländt söndagen den 13 och uppäckats den 14, gällde det att få lämplig plats för deras uppställning. Som läsaren af föregående skildringar öfver världsexpositionen känner, omgifves den jättelika utställningslokalen af en park, en del af det forna Marsfältet, från en sandslätt nu förvandlad till ett pittoreskt landskap. Mellan dess löf- och blomstermattor ligga all verdens underbara byggnader strödda, och af denna park finnes en afstängning, den s. k. *jardin réservé*, ett litet paradis, enkom egnadt till hortikultur-utställningarna. Här äro höjder, dalar, gröna gräsplaner och täta smålunder, här äro klippmassor med vattenfall och aquariefyllda grottor, slingrande åar och småsjöars lugnare, vackra speglar; här är allt hvad en s. k. »naturförsköningskonst» kunnat åstadkomma; och tänker man, att detta tjugande stycke Frankrike i fjol var en sandöken, så är detta ej annorlunda att anse än såsom en gnista mera i det trolska kaleidoskop af metamorfoser, som i sednare åren gjort Circe-Paris så till undrens värld, det storas stad. I detta stycke landskap ligga strödda om hvarandra en mängd växthus af olika konstruktion — till prof och afsalu utställda af fabrikanter och byggmästare, och af jern och glas, öfvertäckta af gröna träjalousier — och alla prof på hortikultur-arkitekturen i sin högsta elegans och ändamålsenlighet. Det största af dessa hyser i sin inre afdelning en praktfull samling af jättelika palmer, underbara trädorbunkar och många andra väldiga eller härliga praktväxter, samt i sin yttre långa, långa bord för de till utställning afsedda föremålen, mest frukter af enorma former. Deromkring ligger ett tjog andra smärre, men alla snarlika, och det närmast intill det största anvisades mig nu att begagna för de svenska sakerna. Växthuset bestod af ett midtelparti, en fyrkant af ungefär 144 kvadratalnars yta; i midten var en rund upphöjning lik en trädgårdskulle af 6 alnars diameter, och rundt kring väggarna långa breda, af tyg betäckta bord.

Huru borde jag nu anordna hvad jag medfört? Å ena sidan kunde det ej vara de respektive kontribuenternas mening att hvar för sig uppräda som täflare i Paris med sina små, ofta oansenliga, bidrag; ty en hade 8—10 rotsaker och 2—3 fruktslag, en annan mera, en tredje mindre. Å den andra fick ej allt betraktas som en samling — hvilket det dock på sätt och vis kunde anses vara, eftersom *det hela* skulle

— efter min afsigt — tjena till att ge ett begrepp om Sveriges produktionsförhållanden i sina olika delar, en föreställning om växternas utbredning mot norr och söder, samt en kännedom om deras häraf beroende former, med ett ord, vara ett bilägg in natura till den skrift med titel: »Aperçu de la végétation et des plantes cultivées», som jag fått uppdrag att sammanfatta. Men en sådan anordning, så riktigt ärlig den än varit, skulle hafva satt dem »hors concours», och man skulle här i Paris hafva blickat på dem möjligen med undran eller beundran, men säkert med mindre intresse än om en och annan lapp med *prispskrift* dit kunnat hafva framlockats. Jag vidtog därför följande anordning. I centern af midtelkullen sattes den samling af fruktträd, som hr *Tjäder* vid Stockholm medskickat, och der bakom en liten lund dels af stora vackra fruktträd (äpplen, päron, valnötter), dels af vilda fruktträd från hr *Ohlin* på Visingsö. Rundt härom täcktes jorden af blått papper, och derpå anordnades matväxterna så, att i skilda grupper för sig, men till en enda samling för *mellersta Sverige*, lades hvad man skickat från Stockholm, Upland och Westmanland; till höger derom major *Gussanders* vackra samling från det närgränsande sydliga Norrland, och till venster prosten *Andersons* Grenna-arter, derinvid *Alnarps-växterna* och sist allt från *Westergöthland*, detta representerande södra Sverige. Det hela tog sig godt ut, som ett stort, rundt, långt bord, fullt af Herrans häfvor, och utgjorde en temligen fullständig samling af alla de matväxter, som i vårt land äro föremål för odling. Från kålhufvudena i centrum, kålrötterna och rofvorna derinvid med sina morötter och palsternackor, kom man till de smärre löksorterna, ärter och bondböner, och lundens kant garnerades af potatis och gurkfrukter.

På den mot ingången befintliga långväggens midt befann sig en stor, vacker bronsgrupp; den öfverkläddes med en från Wermland medskickad ranka af *Linnaea borealis*, hvars blommor lånades från expositionen. Der ofvan hängde en stor charta öfver Sverige, på hvilken med särskilda nummer antecknades de olika ställen, hvarifrån samlingarne kommit. På borden till höger och venster härom uppställdes vindruvorna, persikorna, aprikoserna, plommona, äpplena och pärona i geografisk ordning, så att längst till venster befunno sig de från Skåne, Halland, Westergöthland och Småland, och till höger de från Westmanland, Upland och Stockholm. Bakom dessa ordnades plancherna på våra bästa fruktslag ur dr *Eneroths* Pomologi, och hela denna långa samling af frukter från olika delar af Sverige erbjöd en rätt prydlig anblick, om ock vi hemifrån kunde tycka, att de sågo betydligt sämre ut, än vanligt, och mera omogna, än man haft rätt att vänta vid denna tid på året, och om äfven fransmännen i synnerhet måste anse dessa »enfants du Nord» såsom en dvergaätt vid sidan af deras egna häpnadsväckande kolosser. Härinvid lades ett exemplar af profvr *Fries'* stora arbete öfver Sveriges ätliga och giftiga svampar samt hr *Smitts* och mitt eget öfver samma ämne. De bord, som befunno sig i rummets andra och undra hälft, användes så, att å ena sidan anordnades den stora samlingen af potates från Landtbruksakade-

miens experimentalfält och derinvid de särskilda växterna från Umeå, Piteå, Luleå, Haparanda och Qvickjock, alla skilda åt och alla i all sin ringhet och oansenlighet, om man så vill, dock erbjudande högt intresse och enkom afsedda att ådraga sig uppmärksamhet från dem, som här sökte kännedom om förut obekanta saker. På motsatta sidan uppställdes den utmärkt vackra samlingen af vid pass 200 afskurna och i med vatten fyllda flaskor ställda, vid *Hillersjö* odlade parkväxter, hvilka, förda så långt ifrån, ännu höllo sig fullkomligt friska och gäfvö bilden af en liten pygmépark, som genom sin egendomlighet ständigt lockat åskådare till sig. Derinvid uppsteg mot fönstret dels de från Piteå af hr *Ringius* meddelade prof på der odlade buskar af fremmande ursprung, dels en från Skara sänd samling af 64 årsskott af olika slags trädväxter, och slutligen hr *Bruels* vackra samling af trädför i flaskor. Härinvid ordnades slutligen en vacker frukt-samling från hr *Formaren* vid Bergen i Norge.

Så voro nu sakerna ordnade och jag tyckte att allt såg ganska godt ut och att all vår kultur var väl representerad: trädfrukter, legumer, rotsaker, fruktträd, parkväxter, frön etc. Men nu kom frågan om hvad andra, hvad prisdomarne skulle säga derom. Af kejs. kommissionen kallad till juryman i 86:e klassen, fick jag snart tillfälle att gå omkring med de pröfvande herrarne bland de allestädes, gruppvis, uti slutna hus, under öppna tak, eller blott här och der bland gräsmattorna, anordnade samlingarna af frukter och matväxter; och om man äfven i bodarna vid de större gatorna i Paris får se underbara ananas, päron, äpplen, lökar och allt annat af samma slag, så hade naturligtvis de franska trädgårdsmästarna speciellt hit hopfört allt det grannaste och mest imponerande de egde, och detta svällande friskt, glänsande fint och uppställt med en kokett prydlighet, hvari just detta folkslag så utomordentligt excellerar. När jag såg dessa päron på 1½ quarters höjd, dessa äpplen som kägelklot, dessa vindruvfor, erinrande om dem Israels barn funno i Canaan, och som 2 karlar måste bära, när jag såg dessa fyllande korgars pyramider och täckande borden i massor, som stycken från en marknad — då började jag bli rädd för de halfvisnade morötterna från det aflägsna Sverige, för de kantiga kålväxterna, och framförallt för de stackars små kartartade äpplen och päron, som »moderlandet» i år haft att gifva. Men de kommo, herrar jurymän, den ena flocken efter den andra — ty hvar jury hade sin sak att bedöma, — de inträdde i växthuset med förvåning att finna der så mycket, de examinerade med välvilja hvad huset hade att bjuda på, de bedömde det som bidrag från ett fjerran nordligt land, från Sverige, som, enligt hvad en af dem högtidligt yttrade, var »ett land som var blifvet kärt för Frankrike såsom ett upplysningens och frihetens, hvilket vid denna utställning häfdat så eminent sin rätt att vara en af civilisationens målsmän, och som genom sina bidrag till denna utställning af trädgårdsskötselns alster visat Frankrike en angenäm uppmärksamhet på samma gång det visat sig äfven i detta hänseende vara ett kulturens land». — Jag sökte göra prisdomarne tydligt våra vegetationsförhållanden, dels genom att hänvisa dem till det deröfver utgifna arbetet,

dels genom att på den stora chartan utpeka de orter, hvarifrån de utlagda växterna blifvit hemtade, vid hvilkas bedömande två olika åsichter gjorde sig gällande, antingen att bedöma det hela som en samling (hvilken då fått ett mycket godt pris) eller ock de särskilda utställarnes bidrag, sådana de på den särskildt tryckta katalogen voro framställda. Af flera skäl föreslog jag derföre en medelväg, nemligen att indela frukterna i 2:ne afdelningar, en från det södra och en från det mellersta (eftersom hvarje exponent ofta lemnat bidrag med så litet, att derpå intet afseende kunde fästas), och på samma sätt de öfriga matväxterna i 3:ne från det nordliga, mellersta och södra Sverige, samt sedan fruktträden och de vedartade växterna.

Resultatet af jurymännens omdöme blef att i afseende på legumerna och öfriga matväxter tilldelades 2:ne andra pris åt samlingarna från det nordliga, 1 första åt dem från det mellersta och 2:ne tredje åt dem från det sydliga Sverige. De 2:ne förstnämnda andra prisen tillkommo hrr Ringius i Piteå och Gussander vid Söderhamn, hvilka båda med synnerligt nit och uppoffring vinnlagt sig om vackra bidrag från sine respektive orter; det första priset för mellersta Sverige torde här tillkomma K. Landbruks-akademiens experimentalfält, hvarifrån en rik samling af matväxter och särdeles af olika slags potatis blifvit lemnad, ehuru bidragen från flera medlemmar af Gartner-sällskapet (särdeles hrr Ericsson, Engström och Källander) i hög grad bidrogo att på denna samling väcka en större uppmärksamhet. De 2:ne tredje prisen för det sydliga Sverige tillkommo hrr lektor Forsell i Skara och prof: r Nathorst i Skåne, som skickat så vackra bidrag. I afseende på frukterna gaf juryn 2:ne pris, ett första, som torde tillkomma Gartner-sällskapet i Stockholm

(hvaraf särskildt dess ordförande, direktör Ericsson, lemnat vackra bidrag, jemte hrr Tjäder, Källander, Björn m. fl.) och ett andra för samlingarna från södra Sverige, bland hvilka bidrag de från direktör Svensson från Bäckaskog onekligen voro mest framstående. Äfven från många andra håll hade frukter visserligen skickats; men i de flesta fall voro dessa antingen alls icke bestämda eller ock voro deras namn här åtminstone alldeles obegagneliga. De uppställda fruktträden bedömdes sålunda, att de från hr Tjäder på Charlottenburg tilldelades tredje priset, och åt dem, som hr Ohlin skickat från Visingsö, gafs en mention honorable. Hvad slutligen beträffar den särdeles vackra samlingen af parkväxter i små, afskurna exemplar från Hillersjö, så tilldelade man dem andra priset; och beträffande hr Bruels samling af vilda trädfrön, så har den ej kunnat belönas, då dels kvantiteterna af dem voro nog ringa, dels man har föreskrifvit, att dessa frön skulle framställas med sina frukter eller inflorescenser.

Hvad nu dessa ofvannämnda pris — tvänne första, fyra andra, trenne tredje och en mention honorable — angår, så är betydelsen af dem ej ännu fullt gifven. På den kejsrerliga kommissionen kommer det an att efter expositionens slut bestämma, i hvad form de skola utgå; men det må nu blifva flera eller färre medaljer af guld, silfver eller brons, — ett med dessa bemödanden afsedt ändamål torde få anses vunnit, eller att väcka uppmärksamheten derpå, att Sverige äfven i afseende på frambringandet af matväxter ej står allt för mycket efter andra länder och att hortikulturen derstädes gjort stora ansträngningar samt frambragt vackra, hedrande resultat.

Paris den 17 Oktober 1867.

N. J. Andersson.

Minneslista för blomsterodlare i december 1867.

I de kalla och tempererade husen vattnas nu så sparsamt och försigtigt som möjligt och alltid om morgonen. Så snart termometern ute står några grader öfver 0 insläppes frisk luft, dock ej så, att den omedelbart berör växterna. Om kölden är så sträng, att husen måste täckas, bör detta ske genast efter solnedgången. Om morgnarna aftäckas husen så snart det börjar blifva ljusst, ty man bör vid denna tid, då dagen endast varar några få timmar, ej undanhålla ljuset för växterna längre än nödigt är. Endast vid starka snöfall få luckorna ligga på äfven om dagen. Minst en gång i månaden omrangeras alla växterna, hvarvid de omsorgsfullt putsas, uppbindas och, sedan man rengjort stället, uppställas med den sidan utåt, som förut var inåtvänd. Denna upprepade omvridning gör, att växterna ej få ensidiga utan någorlunda reguliera kronor. Löfkojor, gyllenlack, pelargonier och öfverhufvud taget alla från fritt land inplanterade växter, få under vintern en mängd gula blad, hvilka ofta måste bortrensas. Camellier och azaléer skötas noga, så att ej deras blomknoppar taga skada. Rhododendron, som om vintern kan stå på kallare och mindre ljusa ställen i huset, få endast obetydligt vatten. Epacris, Cytisus, flera sorter Acacia, såsom armata, dealbata, paradoxa,

pulchella m. fl. växter som redan satt blomknoppar, böra helst ställas på en plats för sig sjelfva och noga aktas för dropp. Förutom nyssnämnda växter finnes ett ganska stort antal andra, som man med lätthet kan hafva blommande under vintermånaderna, eller tidigt på våren, såsom: Erica gracilis autumnalis, hymalis declinata, mamosa, blanda, floribunda, vorticillata, margaritata, cruenta, stricta, transparent, tenella, rubens, colorans, congesta. Alla dessa blomma från oktober tills efter jul. Längre fram på vintern och våren blomma Erica mediterranea, arborea, tubiflora med varieteter, den ståtliga och tacksamma E. Willmoreana, Epersoluta, australis, gracilis vernalis, paniculata, multiflora och många andra af detta vackra, och, om det sköttes med tillbörlig omsorg, äfven tacksamma slägte. Vidare blommor: Correa cardinalis med skarlahanröda blommor; Coronilla glauca med gula blommor; de praktfulla, skarlahanröda Clianthus-sorterna; de utmärkt vackra och rikblommiga tropæolum-arterna med knöjlrika rötter, såsom Tr. Jaratii, azureum, brachyceras och tricolorum; den välluktande Cytisus Atleanus; den nätta, rosenröda, välluktande Daphne encorum; Viburnum Tinus med hvita och Polygala Dalmaisiana, latifolia och grandis med violetta, utmärkt vackra blommor. Dessa växter

äro ej dyra i inköp och ej heller svåra att sköta. Har man härtill ett godt förråd af till drifning passande buskväxter samt hyacinter, tulpaner, tazetter m. fl. blomsterlökar, så kan man hela vintern hafva ett ganska stort antal blommor. Utom syrener och deutzier kunna nu till drifning insättas: *Amygdalus nanus*, *campestris*, *communis*, *pumila* fl. pl. *Cytisus Laburnum*, *purpureus* och *elegans*, *Spiraea prunifolia* fl. pl., *Revesii* fl. pl. och *callosa*, *Pyrus Amelanchier*, *Prunus Padus* och *chinensis*, *Viburnum Opulus*, månadsrosor, *Rhododendron*, *Azalea pontica*, *Kerria japonica* m. fl. De behöfva + 20° C., besprutas 1 à 2 gånger dagligen och kunna gerna hålla till godö med en mindre ljus plats i varmhuset. Hyacinter och andra lökväxter inställas i värmen efterhand som man vill att de skola blomma. De böra ej genast utsättas för fulla dagsljuset, utan öfvertäckas med tomma blomkrukor, pappersstrutar eller dylikt, hvilka ej borttagas förr än blomstänglarna blifvit 2 à 3 tum långa. *Crocus* håller man i ett tempererat eller kallt rum emedan den ej låter drifva sig till blomning i kallhuset. Liljeconvalje planteras 10, 20—30, eller ännu fler, tillsammans i krukor eller fat, ställas på fat hvaruti slås vatten, öfvertäckas med mossa och placeras på en kakelugn, på kanalen i ett varmhus eller på något annat varmt ställe. Då blomstjerkarna blifvit några tum långa aftages mossan och krukorna flyttas från kanalen till ett annat ej så varmt ställe i växthuset. Det är ej nödvändigt att convaljegroddarne planteras i jord, de växa lika bra i mossa eller sand. Såväl liljeconvalje som drifna hyacinter och tulpaner kunna utan risk upptagas då de stå i full blom och insättas i vackrare krukor, korgar, amplar eller hvar man vill använda dem. Man har utom de vanliga krukorna äfven pyramidformiga krukor försedda med en mängd hål på sidorna, samt krukor i form af

åtskilliga slags djur, igelkottar, kattor etc. äfvenledes försedda med hål på sidorna och ryggen, hvaruti man brukar plantera diverse lökväxter, isynnerhet *Crocus*; men denna method vilja vi på intet sätt rekommendera åt någon, utan tvärtom afråda hvar och en ifrån att använda sina dyrköpta blomsterlökar på detta lika osmakliga som barnsliga lappri.

I denna månad måste man vanligtvis betäcka alla på fritt land stående ömtåligare växter. Betäckningen pålägges dock ej förr än frosten nedträngt några tum i jorden. Ömtåliga barrträd, *Wellingtonia*, *Thuja* (*Biota*) *aurea*, *orientalis*, *Lobbii*, *compacta*, *gigantia*, *nepalensis*, *Pinus excelsa*, *Lambertiana*, *Smithiana* (*Abies Morinda*), *Douglasii* (*Abies*), *Menziesii* (*Abies*), *cephalonica* (*Picea*), *grandis* (*Picea*), *nobilis* (*Abies*), *Cedrus Deodara*, *argentea* och *Libani* *Cupressus Lawsonii*, *Chamaecyparis nutkaensis* och *spherioidea*, *Taxodium*, *distichum*, *Taxus hibernica*, *Juniperus hibernica* och *chinensis*, täckas allrabäst med färskt granris. I södra Sverige behöfver en stor del af här uppräknade sorter icke alls betäckas och som bevis på Skånes blidare klimat kan anföras, att på 1850-talet stod i den s. k. Paradislyekan i Lund ett 6 fot högt exemplar af den äkta Libanons-cedern, som aldrig betäcktes. Fleråriga växter betäckas med löf, sedan man först öfver växten lagt några qvistar granris eller tvänne på kant ställda takpannor. Träd, som ej låta böja sig nedåt marken, viras med halm. Öfver de nedböjda högstammiga törnosorna lägges först granris och derofvan på ett 1 eller 1½ fot tjockt löflager. Slingerrosor lösas från sina stöd, läggas längs marken och betäckas på samma sätt. *Rhododendron*, *Azalea pontica*, *Andromeda*, *Kalmia*, *Ledum Erica*, och *Mahonia* äro bäst skyddade under en tillräckligt tjock granrisbeklädnad.

G. L.—n.

Diverse notiser och meddelanden.

— *Det nya remonterande smultronet*, *Ananas perpetuelle*, väcker ett visst uppseende i utlandet och omnämnes med beröm i utländska tidskrifter. Sorten skall verkligen vara remonterande och ha god smak. Tyska tidskrifter säga äfven att frukten är stor, men utgifvaren af Dansk Havetidende, herr I. A. Bentzien, som odlat och i Dansk Havetidende n:o 43 (1867), lemnat en afbildning efter frukter som han sjelf skördat, upplyser att frukten är medelstor, men att den för öfrigt besitter de egenskaper hvarför den berömmes. Han säger: Plantan har kraftig växt, men blifver icke hög; frukterna äro medelstora, runda eller ovala, lifligt röda och ha hvitt kött, hvilket är saftfullt sött och aromatiskt. Herr Bentzien har ett litet parti plantor hvilka han säljer till 3 mark (1 rdr rmt) pr styck; Fører i Stuttgart taget pr planta 56 kr. (inmot 1 rdr 50 öre).

E. L.

— *Nytan af småfoglar*. (Meddeladt.) *Mémorial d'Aix* anför: Om man antager att på hvarje fransk kvadratmil finnes 10,000 fogelbon af diverse sorter insektätande småfoglar kan man beräkna deras nytta sålunda. Öfverhufvud innehåller hvarje bo minst 4 ungar, hvarje unge får dagligen till föda 15 larver och

de gamla förtära 60 larver, alltså dagligen för hvarje bo 120 larver och följaktligen förtäras 1,200,000 larver pr kvadratmil om dagen eller 36 millioner på en månad. — Då man nu vet att alla dessa larver lefva af växter och att de skulle föröka sig till en fruktansvärd grad om de lemnades i fred att utbilda sig till fullfärdiga insekter, så är den skada som dessa småfoglar afvärjer nära nog oberäknelig. Har den som selsätter sig med fogelfångeri eller med att förstöra fogelbon, borttaga fogelägg etc. möjligen betänkt detta?

J. A. H.

Rättelser:

I förra numret sid. 105, 1:sta spalten 17 raden nedifrån står: viktiga, ändras till: origtiga. Sid. 106, 1:sta spalten 8 och 16 raden nedifrån står: och, ändras till: og.

Innehåll.

Anmälan. — Om krusbärsbusken och dess odling. — Några ord i anledning af en artikel om fruktträdsskötsel, införd i Göteborgs och Bohusläns Hushållningssälls kvars kvartalskrift. — Sverige på hortikultur-utställningen i Paris. — Minneslista för blomsterodlare i december 1867. — Diverse notiser och meddelanden.

STOCKHOLM, SIGFRID FLODINS BOKTRYCKERI, 1867.

Titelblad och innehållsförteckning till denna årgång medfölja nästa nummer.